

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale educației, Psihologie și Arte
Catedra de Arte și educație artistică

CURRICULUM

la unitatea de curs

DIDACTICA EDUCAȚIEI MUZICALE (ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR)

Ciclul I, studii superioare de licență

Domeniul general de studiu:

011 Științe ale Educației

Domeniul de formare profesională:

0114 Formarea profesorilor

Denumirea specialității:

0113.1/0112.1 Pedagogie în învățământul
primar și pedagogie preșcolară

Forma de organizare a învățământului:

frecvență la zi și frecvență redusă

Autor:

Marina MORARI,

conferențiar universitar, doctor în științe pedagogice

Bălți, 2022

Discutat și aprobat la ședința Catedrei

de Arte și Educație artistică

Procesul-verbal nr. 5 din 05.12.2022

Șefa catedrei dr., conf.univ., Tatiana BULARGA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății

de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Procesul-verbal nr. 5 din 07.12.2022

Decana Facultății dr., conf.univ., Tatiana ȘOVA

CUPRINS

1. Informații de identificare a unităților de curs	4
2. Informații referitoare la cadrul didactic	5
3. Integrarea unității de curs în programul de studii	5
4. Exigențe și competențe prealabile	6
5. Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unității de curs	6
6. Finalitățile cursului	7
7. Conținuturile unităților de curs	7
8. Strategii și metode de predare și învățare	8
9. Activități de lucru individual al studentului	9
10. Evaluarea	9
11. Resurse informaționale	9

Informații de identificare a unităților de curs

Facultatea: Științe ale educației, Psihologie și Arte

Catedra: Arte și educație artistică

Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul I: 0114 Formarea profesorilor

Denumirea specialității: 0114.12 Muzică

Administrarea unității de curs *Didactica educației muzicale (învățământ preșcolar)*.

Administrarea unităților de curs:

Didactica educației muzicale (învățământ preșcolar).

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de pred.
		PP41	Secția ZI					
		PP42	Prel.	Sem	Lab.	Indiv.		
S2.07.O.051	4	120	30	30	0	60	Examen	română

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de pred.
		MZ11R	Secția F/R					
			Prel.	Sem	Lab.	Ind.		
S2.09.O.048	4	120	12	12	0	24	Examen	română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Secția Zi: an. 4, Sem.VII;

Secția F/R: an 5, Sem. VIII

Forma de organizare a învățământului: Zi/ FR

Regimul modulului: obligatoriu

Categoria: specializare

Informații referitoare la cadrul didactic universitar

Marina MORARI – doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar la catedra de Arte și educație artistică, USARB:

Stagiu de muncă în domeniul pedagogiei artelor – peste 35 de ani
Membru al ISME (International Society for Music Education),
membru al Consiliului Științific Internațional, pe probleme de istorie

a pedagogiei muzicale (Rusia), membru al Consiliului Științific specializat (USARB - 2008-2017; USM – 2018-2019; USPEE „C. Stere” – 2022).

Formare profesională continuă: stagiu „Orff pedagogie muzicală timpurie” (Moscova, Rusia, 2021), stagiu „Dalcroze pentru profesori de muzică și muzicieni: ritmică, solfegiu și improvizație muzicală” (Geneva, Elveția, 2019-2022), stagiu de formare la Academia de Muzică și Dans (Ierusalim, Israel, 2019). formare „Winter Arts Integration and STEAM” (Institute for Arts Integration and STEAM, Westminster, Anglia, 2018), stagiu de formare în domeniul Educației timpurii, Universitatea de Stat „M.Lomonosov” (Moscova, Rusia, 2018, 2020), Bursă Erasmus +, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (Iași, România, 2017), bursă „Eugen Ionescu” (AUF, Universitatea din București, România, 2009).

Cercetător științific în 12 proiecte științifice (UNICEF, Fundația Soros, USARB, IȘE, USM, UPSIC). *Membrul grupului de experți naționali* din cadrul ministerului de resort, pentru: Dezvoltare curriculară (2014, 2018, 2019), dezvoltarea standardelor de eficiență a învățării (2013), dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în învățământul secundar general (2012), Modernizarea și implementarea curricula din învățământul secundar general (2010), Evaluarea curriculumului școlar în învățământul secundar general și modernizarea standardelor educaționale pentru învățământul general (2010-2011), evaluarea curricula disciplinare (2009),

Publicații: în total – peste 150, inclusiv: monografiile colective – 8, curs universitar – 1, note de curs – 6, manuale – 16, ghiduri – 14, articole în reviste științifice – 17.

Integrarea cursului în programul de studii

Unitatea de curs *Didactica educației muzicale (învățământ preșcolar)*, cu orientare spre specialitatea de bază și formează/ dezvoltă competențele muzical-pedagogice în educația timpurie a copiilor de la 1,5 – până la 7 ani, în treaptă de învățământ preșcolar. Tematica acestor unități de curs corelează cu unitățile de curs F. 01.O.001 Pedagogia; F.04.O.026 Managementul educațional. Educație interculturală. Educație incluzivă; S2.01.O.007 Pedagogie preșcolară. Activitate integrată; F.06.O.041 Art-pedagogia. Educația teatrală.

Exigențe și competențe prealabile

- Cunoștințe în domeniul pedagogiei preșcolare.
- Experiență artistică elementară în arta auditei muzicii, cultura auditei muzicii.
- Abilități de proiectare a activităților de educație timpurie.

Competențe profesionale și transversale dezvoltate în cadrul unității de curs

CP1.1 Identificarea și descrierea conceptelor, categoriilor, teoriilor, modelelor și principiilor de bază ale procesului educațional.

CP3.2 Explicarea și interpretarea unor tipuri de finalități educaționale de nivel macro- și microstructural specifice învățământului primar și preșcolar.

CP4.3 Aplicarea și respectarea etapelor, algoritmului și regulilor de elaborare a proiectelor didactice în demersul educațional în învățământul primar și preșcolar.

CP2.4 Utilizarea adecvată a criteriilor și metodologiei de apreciere a calității demersului investigational realizat în învățământul primar și preșcolar.

CP6.5 Elaborarea și implementarea eficientă a modelelor și principiilor de organizare și monitorizare eficientă a procesului educațional în învățământul primar și preșcolar, prin raportare la variate contexte socio-umane și identitar-culturale.

CT1 Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

Finalitățile cursului

- Integrează activitățile muzicale de audiție/ interpretare/ creație muzicală elementară în context didactic și extradidactic, demonstrând deschidere pentru valorizarea experiențelor artistice tradiționale și a tehnologiilor educaționale artistice moderne.
- Promovează valorile culturii muzicale naționale și universale în diverse contexte educaționale și cultural-artistice, dând dovadă de sensibilitate și atitudine pozitivă pentru frumosul din viață și din artă.
- Integrează educația muzicală în activitățile integrate și activități extracurriculare, în conformitate cu exigențele curriculumului național, manifestând interes, creativitate, cultură muzicală și responsabilitate.

Conținuturile unităților de curs

Nr. d/o	Conținuturi	Număr de ore	Tip de activitate (P, S, L)
1.	Concepția educației muzicale pentru instituțiile de educație timpurie. Principiile, metode și mijloace specifice educației muzicale timpurii a copiilor.	2	P
2.	Muzica – artă universală. Rolul muzicii în educația timpurie. Funcțiile artei muzicale, formele de atracție pentru arta muzicală.	2	S

3.	Muzicalitatea copiilor de la naștere și până la 7 ani. Particularitățile dezvoltării muzicale a copiilor de vârstă preșcolară. Dezvoltarea aptitudinilor muzicale a copiilor.	4	P, S
4.	Legitățile artei muzicale cu deschideri spre educația timpurie a copiilor. Muzica - artă sonoră, intonațională, temporală, imagistică, expresivă și descriptivă.	4	P, S
5.	Muzica - limbaj. Elementele de limbaj muzical: melodie, ritm, tempo, nuanțe dinamice, timbru, mod.	4	P, S
6.	Raportul de durată al sunetelor și pauzelor în educația muzicală. Silabele ritmice <i>Pas, lu-te, Nu-i</i> , desenul ritmic. Modele ritmice pentru cântec, dans, marș.	4	P, S
7.	Învățarea raportului de înălțime al sunetelor și pauzelor în educația timpurie. Improvizații de notele „sol” și „mi”.	4	S
8.	Genurile muzicale primare și formele muzicale simple în educația timpurie: clasificare, specific, reprezentări auditive, caracterizare verbală.	2	P
9.	Activitatea de cânt în activitățile de educație muzicală timpurie. Particularitățile vocii copiilor. Metodologia învățării repertoriului de cântece. Repertoriul de cântece: clasificare, caracterizare, interpretare artistică.	6	P(4), S (2)
10.	Educația și dezvoltarea copiilor în activitatea de audiție a muzicii. Metodologia audiției. Repertoriul de audiției: clasificare, caracterizare, diversificare.	4	P, S
11.	Mișcări muzical-ritmice în educația muzicală timpurie: clasificare, caracteristici specifice, valoare educativă. Metodologia de organizare a mișcărilor muzical-ritmice cu copiii în activitățile muzicale.	4	P, S
12.	Jocul muzical și joacă în activitățile muzicale. Jocul muzical ca metodă de educație și activitate muzical-didactică. Modelizarea înviorării copiilor prin muzică.	4	P, S
13.	Interpretarea la instrumente muzicale pentru copii. Clasificarea instrumentelor muzicale pentru copii. Improvizații și acompaniamentul la instrumente muzicale pentru copii și pseudoinstrumente. Metodologia studiului și interpretării acompaniamentului.	4	P, S
14.	Organizarea și desfășurarea serbărilor și activităților cultural-artistice în instituția de educație timpurie. Metodologia de elaborare a scenariului. Repertoriul muzical-artistice pentru serbări.	2	P
15.	Curriculum-ul la educația muzicală timpurie: structură, detalieri de conținut, aplicabilitate.	2	S
16.	Competențele muzicale și conținutul educației muzicale timpurii. Profilul muzical al copilului la vârsta de 1,5 – 3 ani, 3-4 ani, 5-6 ani.	4	P, S
17.	Planificarea activităților de educație muzicală: concept,	4	P, S

	modele, metodologia de elaborare a proiectului didactic. Formularea obiectivelor operaționale pentru activitatea de educație muzicală.		
--	--	--	--

Strategii și metode de predare și învățare

Strategii de predare - învățare: A. *metode clasice și moderne*: expunerea, prelegerea, explicația, conversația, exercițiul, problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, învățarea prin descoperire, studiul de caz, brainstormingul, lucrul în echipă, metoda hărților conceptuale, metoda comentariului muzical studiu de caz, proiect individual/ de grup, dezbateri cu oponent, prezentarea unor materiale de sinteză, portofoliul. etc.; B. *metode specifice domeniului muzical-pedagogic*.

Învățarea unităților de conținut se va realiza predominant în baza *metodelor intuitive*: a) experimentale (exploarează materii, instrumente); b) demonstrative (modele de acțiuni) și metode bazate pe acțiune: exercițiul, studiul de caz, jocuri didactice, jocuri simulative, lucrări practice etc.

Principii de lucru în cadrul cursului: stabilirea legăturii materialului muzical studiat cu viața și activitatea profesională; gestionarea eficientă a resurselor pentru studiul unităților de curs; aplicarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale adecvate; abordarea sistemică, holistică și integrată a unităților de conținut în procesul de predare/învățare/evaluare; distribuția și integrarea echilibrată a unităților de conținut; deschiderea unității de curs de la nivel universitar spre cel educațional pe parcursul întregii vieți.

Activități de lucru individual al studentului

Nr. d/o	Tipul activității	Nr. de ore
1.	Elaborarea aplicațiilor pentru diferite strategii didactice, cu prezentare ulterioară la seminare.	20
2.	Elaborarea a 2 Fișe tehnologice pentru activități de educație muzicală timpurie, utile activităților integrate	20
3.	Elaborarea unui proiect didactic de grup, ajustat la o situație didactică concretă.	20
Total ore:		60

Evaluarea

Evaluările curente se realizează sub formă de probe practice, răspuns oral/ scris, teste de audiție, fișe tehnologice pentru fiecare domeniu de activitate muzical-didactică, proiecte didactice, prezentări, portofoliu.

Evaluarea sumativă: examinare combinată (scrisă și orală).

Evaluare periodică: test de cunoștințe.

Examen: probă scrisă și orală (cu prezentarea proiectului didactic).

Resurse informaționale:

- BĂIEȘU, Nicolae. *Folclorul copiilor*. Chișinău: Editura ARC, 2015.
- COROI, Eugen, BEJENARI, Svetlana. *Educația muzicală. Crestomație pentru învățământul preșcolar*. Chișinău: Univers pedagogic, 2004.
- COROI, Eugeniu. *Muzica în grădinița de copii*. Culegere de piese muzicale și cântece. Chișinău: Lumina, 1990.
- MORARI, Marina. Educația muzicală. Ghid teoretico-metodologic. În: *Educație artistică în preșcolaritate.* / Coord. Marina Morari, Vlad Pâslaru. Chișinău: Pontos, 2016.
- MORARI, Marina. *Didactica și metodologia educației muzicale timpurii*. Note de curs. <http://elearning.usarb.md/moodle/course/view.php?id=1217>
- MORARI, Marina. *Elemente de limbaj muzical*. Bălți. 2007.
- MORARI, Marina, CURTESCU Margareta, URSU Zinaida. *Educație timpurie prin arte*: Monografie colectivă / Marina Morari, Margareta Curtescu, Zinaida Ursu; coordonator: Marina Morari; copertă: Alexa Vladimir. – Chișinău: Pontos, 2022. 167 p. ISBN 978-9975-72-698-6
- MORARI, Marina. *Dicționar de forme și genuri muzicale*. Chișinău: Epigraf, 1997.
- MORARI, Marina. *Educație muzicală. Ghidul profesorului*. Clasa I. Chișinău: Știința, 2020.
- PAȘCA, Maria Eugenia. *Educația muzicală din perspectiva interdisciplinară*. Editura Pim, Iași, 2006. ISBN 973-716-336-2 177 pag.
- PAȘCA, Maria Eugenia. *Educația și creația muzicală pentru perioada prenotației*. Editura Plim, Iași, 2006. ISBN 973-716-337-0 148 pag.
- ГОГОБЕРИДЗЕ А.Г., ДЕРКУНСКАЯ В.А, *Теория и методика музыкального воспитания детей дошкольного возраста*. Москва, 2017.
<https://savchenkova.ucoz.ru/foto/kartinki/gogoberilze.pdf>
- ГОМОНОВА У.Ф. *Секреты музыкального воспитания дошкольников*. Москва, 2016.
- ЕРМОЛИНА Т.В. *Музыка в детском саду*. Москва, 2018.
<https://www.labirint.ru/books/641467/>

- ЗИМИНА А.Н., *Основы музыкального воспитания и развития детей младшего возраста*. Москва, 2000.
- РАДЫНОВА О.П., КОМИССАРОВА Л.Н., *Теория и методика музыкального воспитания детей дошкольного возраста*. Дубна, 2014.
https://mx3.urait.ru/uploads/pdf_review/2ECE9E8A-8906-4A46-B317-8E559F8A44D9.pdf
- MODORAN Mihaela. *Didactica educației muzicale în învățământul preșcolar și primar*, Editura Sitech, Craiova, 2016.
- MODORAN Mihaela. *Jocul muzical la preșcolar*. Constanța, 2010.
<https://ro.scribd.com/doc/48287872/culegere-de-jocuri-muzicale>
- TODEA Sahlean Diana. *Muzică și didactica educației muzicale (învățământ primar și preșcolar)*. Suport de curs. Universitatea Babeș- Bolyai, 2016.
<https://ro.scribd.com/document/411953463/Muzica-Si-Didactica-Educatie-Muzicala>